

Vesmír

V POZNÁNÍ JE SÍLA

ROČNÍK 92 (2013)

OBSAH REJSTŘÍKU

Redakční rada časopisu Vesmír:

prof. MUDr. Michal Anděl (medicína), prof. Dr. & RNDr. Ivo T. Budil (antropologie), RNDr. Václav Cílek (geologie), doc. RNDr. Jan Černý (biologie), prof. MUDr. Fedor Čiampor (virologie), doc. RNDr. Vladimír Ferák (molekulární biologie), prof. RNDr. Jaroslav Flegr (taxonomie, evoluční biologie), Dr. & RNDr. Daniel Frynta (biologie), RNDr. Emil Ginter (výživa), doc. Ing. Ivan M. Havel, Ph.D., (kognitivní věda), prof. RNDr. Zdeněk Herman (chemie, fyzikální chemie), prof. MUDr. Cyril Höschl (medicína), Ing. František Houdek (vědní publicistika, chemie), prof. Ing. Petr Jirounek (neurofyziologie), Mgr. Jan Kolář, Ph.D., (botanika), prof. RNDr. Stanislav Komárek (filosofie vědy), prof. RNDr. Roman Kotecký (fyzika, matematika), prof. RNDr. Petr Kulhánek (fyzika), doc. RNDr. Jiří Langer (teoretická fyzika), prof. RNDr. Oldřich Lapčík (biochemie), doc. Marie Lipoldová (molekulární biologie), RNDr. Vojen Ložek (paleontologie, geologie), PhDr. Veronika Maxová (publicistika), prof. RNDr. Ladislav Miklós (ekologie), prof. RNDr. Jan Palouš (astronomie), prof. Ing. Jaroslav Petr (biologie), Mgr. Petr Pokorný, Ph.D., (paleontologie), Mgr. Cyril Říha, Ph.D., (architektura, urbanismus), RNDr. Jiří Sádlo (botanika), prof. MUDr. Vratislav Schreiber (medicína), doc. RNDr. Petr Slavíček, Ph.D., (chemie), prof. Dr. David Storch (ekologie), prof. MUDr. Josef Syka (lékařské vědy), RNDr. Petr Šíma (imunologie), prof. Dr. Ing. Ondřej Šrámek (geochemie, geologie), MUDr. Jan Trnka (medicína), Mgr. Marek Vácha (etika), doc. Ing. Zdeněk Vašků (zemědělství), prof. RNDr. Bedřich Velický (fyzika), prof. Ing. Štefan Vilček (molekulární biologie), prof. RNDr. František Vyskočil (fyziologie), RNDr. Vladimír Wagner (fyzika), prof. RNDr. Jan Zrzavý (biologie, evoluční biologie)

Šéfredaktor: doc. Ing. Ivan M. Havel, Ph.D.

Redigovali: Mgr. Ivan Boháček, Marta Círanová, Mgr. Pavel Hošek, Eva Lorencová, Zora Göthová, RNDr. Stanislav Vaněk

Grafická úprava: Pavel Hošek

Redakce Vesmír: Na Florenci 3, 110 00 Praha 1, tel.: 222 828 393-395; fax: 222 828 396

E-mail: redakce@vesmir.cz;

www: http://www.vesmir.cz; ftp: http://vesmir.msu.cas.cz/files a ftp://vesmir.msu.cas.cz

Administrace: Zora Göthová (tel.: 222 828 394, e-mail: gothova@vesmir.cz)

Předplatné: SEND předplatné, P. O. Box 141, 140 21 Praha 4, tel. 225 985 225, 777 333 370, send@send.cz

Sazba: Vesmír, s.r.o., (část skenů Thalia picta, s.r.o., 272 732 444)

Tiskne: Serifa, s.r.o., Jinonická 80, Praha 5

AUTORSKÝ REJSTŘÍK	i
OBOROVÉ REJSTŘÍKY	iv
astronomie, kosmonautika.....	iv
biologie.....	v
chemie, biochemie.....	v
dějiny vědy, biografie	v
eseje	v
ekologie, životní prostředí	vi
matematika, fyzika.....	vi
medicína, fyziologie.....	vi
molekulární biologie.....	vi
obecné otázky vědy, filozofie	vi
psychologie, antropologie, lingvistika	vi
technické vědy	vi
geologie, mineralogie, paleontologie, archeologie	vii
zemědělství	vii
recenze	vii
data a souvislosti.....	vii
úvodníky	vii
odpověď na každou otázku.....	vii
kresby	vii
charakteristiky autorů	vii
citáty	viii
dopisy redakci	viii
různé.....	viii
architektura.....	viii
představujeme (komerční prezentace)	viii
ERRATA ET CORRIGENDA	viii

AUTORSKÝ REJSTŘÍK

Alves Ruy José Válka, Silva Nílber Gonçalves da: Příroda ostrova Trindade povstává z popela	11/590
Anděl Michal: viz rubriku Úvodník	
Anděra Miloš: Mapování savců v České republice	4/206
Ansorge Libor: Kolik budeme v budoucnu potřebovat vody?	7/398
Balzarová Martina: Hlavonožci tisíce tváří	1/34
Bárta Miroslav: viz Karlický Marian	10/559
Beneš Ivan: Energie pro přežití (Kdo se o ni má (může) starat?)	5/305
Bláhová Zuzana: viz Koblížek Michal	5/304
Boháček Ivan viz též rubriku Úvodníky	
Boháček Ivan, Hošek Pavel: Curiosity	10/556
Bohatý Martin: rec. Zittel K. A., Haushofer K.: Paleontologické nástěnné tabule a krajiny - Nevšední obrazová sbírka	9/520
Bortl Ludvík: viz Vebrová Hana	12/684
Brdička Tomáš: viz Hořejší Václav	10/542
Brodský Petr: Dotaz: Stáří vesmíru (Odpověď druhá)	9/466
Brodský Petr: rec. Greene Brian: Skrytá realita; Barrow John D.: Kniha vesmírů - Multiverzum a superkopernikánská revoluce	12/711
Bučánková Alena: Ze života čmeláků (Čmeláci let, imunita, neonicotinoidy)	7/416
Budil Ivo T.: Moderní totalitarismus a síla politické imaginace	10/578
- rec. Eco Umberto: Pražský hřbitov - Alphons Toussenel, antisemitismus a „vášnivá zoologie“	12/708
Bujalský Luděk: viz Vačkář David	7/424
Burgan Robert: rec. Bárta M., Kovář M. a kol.: Kolaps a regenerace: Cesty civilizační a kultur - Projekt, který potřebuje reštartovat	4/240
Burkartová Kateřina: Jak mořský fytoplankton ovlivňuje podnebí?	5/286
Burle Václav, Patočka Jiří: Houževnatec tygrovaný	1/39
-- Ohnivec rakouský	2/62
-- Slizečka porcelánová	4/186

Burle Václav: viz Patočka Jiří	4/191, 5/283, 6/330, 9/486, 12/692
Businský Roman: Podivuhodná historie igelitu (Ad Vesmír 92, 42, 2013/1)	5/253
Cílek Václav, Suková Lenka: Vodní hospodářství v zaniklé vesnici Wad el-Hadždž v Súdánu	7/412
Cílek Václav: Přivalový déšť ve sprašové roklí v Zeměchách u Kralup	4/233
- rec. Kershaw Ian: Konec - Konec totalitní říše	11/649
- Sám sobě Temelínem	5/251
- Technická kultura země	2/69
- Uhlík, hodně uhlíku	1/13
- Využití dálkového snímování České republiky při protipovodňové ochraně	11/606
- Zemětřesení a zvířata	12/688
- Zoologická zahrada, povodně a klimatické plánování města (Před povodněmi - eroze půdy)	9/490
Cvek Boris: Využití disulfiramu v onkologické léčbě	1/43
Černý Jan: viz Libusová Lenka	11/597
Čmuková Adéla: viz Mikula Peter	1/11
Dašková Jiřina: viz Rahman Imran A.	2/91
Diblíková Lucie, Pipek Pavel, Petrusková Tereza, Petrussek Adam: Ptačí nářečí, střed obecný a občanská věda	5/250
Dobeš Jan: viz Filipp Dominik	4/224
Drkula Petr: Píseň jako lék	5/301
Duda Pavel: Genomická studie poodhaluje původ a demografickou historii evropských Romů	4/193
- Chudé matky upřednostňují dcery	3/132
- Malá skupina indonéských mořeplavců položila základy osídlení Madagaskaru	12/686
- Miluješ-li mne, zívni (Nakažlivé zívání a empatie)	2/84
- O původu válek	11/603
- Proč vysoké podpatky působí jako sexuální stimul	11/598
- Pygmejské ženy chtějí vysoké muže	10/536
- Stále nejasný původ želv	9/467
- Záhada dědění majetku po mateřské linii	2/77

Dvořák Petr: Hledání původu cytoskeletu eukaryot	9/468
- Počátky života: fotosyntetizující mikroorganismy v prostředí s nízkou koncentrací kyslíku	5/257
Eisner Leo: viz Jeníček Radoslav	7/429
Entler Slavomír: Výzkum technologie jaderné fúze	11/622
Farkač Jan: Pražští krahujci	4/217
Fiala Jiří: Origamová geometrie 3 (Co nelze zkonstruovat?)	11/645
Fiala Roman, Matolín Vladimír: Nové katalyzátory pro palivové články	7/421
Filipp Dominik, Dobeš Jan: Imunita a tolerancia (Jin a Jang imunitního systému)	4/224
Fischer Tomáš: viz Vavryčuk Václav	1/37
Flegr Jaroslav: Toxoplazmóza - nová pohlavně přenosná choroba?	9/510
Foldyna Josef: Pulzující vodní paprsek - technologie budoucnosti	12/680
Fragner Benjamin viz rubriku Architektura	
Frélichová Jana: viz Vačkář David	7/424
Ginter Emil: „Bílá nálada“ v Čechách očami zdravotníka	12/670
- Celosvětové příčiny úmrtí lidí na zemeguli	9/472
- Teloměry (Prečo žijú muži kratšie ako ženy)	10/564
Gojda Martin: Archeologické dědictví české krajiny	1/18
Grim Tomáš: Paraziti, bylinky a cigára	3/137
- rec. Del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A.: Handbook of the Birds of the World - Kniha knih	2/96
- Učelnivá embrya (Proč zpívá ptačí samička svým vejčím?)	9/488
Grygar Jiří: Dotaz: Stáří vesmíru (Odpověď první)	9/466
- rec. Kejnovský E.: Horská rozjímání - Osobní rozjímání	10/585
Grygar Tomáš Matys: Novinky v materiálové chemii (Ústav anorganické chemie AV ČR, v. v. i.)	5/271
- Ploučnice zdánlivě idylická	11/602
Harmáčková Zuzana: viz Vačkář David	7/424

Havel Ivan M.: rec. Hofstadter D. R.: Gödel, Escher, Bach – Existenciální gordická balada – Aritmetika, vědomí a čas (Slavná Hofstadterova kniha konečně v českém překladu, část IV)	3/177	- O bohatství a morálce - O nepoctivosti, malé i velké (Reportáž z restaurace)	9/473 12/665	- Vyvanutí aneb Meditace v pavilonu motýlů	1/47
- rec. Hofstadter D. R.: Gödel, Escher, Bach – Existenciální gordická balada – Jsme podivné smyčky? (Slavná Hofstadterova kniha konečně v českém překladu, část III)	2/116	- Právo žen na své tělo... a kapavka	1/15	Konečná Martina: Když lenochodi nelení	1/9
- rec. Hofstadter D. R.: Gödel, Escher, Bach – Existenciální gordická balada – Kniha kouzel (Slavná Hofstadterova kniha konečně v českém překladu, část II)	1/51	- viz též rubriku Úvodník		- Lidská mláďata	3/131
- Uvidět věci nově	1/2	Hovorka Dušan: Slovenská cementačná meď a európska alchymia	7/452	- Nový kočkodan	2/68
Havel Josef: viz Patočka Jiří	10/532	Hrabina Petr: viz Robovský Jan	3/142	Kopecný Vladimír Jr.: Fyzika v kapce kávy	3/156
Havel Ladislav: Kovy jako „skladiště“ vodíku	4/235	Hroníková Linda: rec. Robertsová A.: Evoluce – Pozvání do světa „nových“ hominidů	6/370	Kotecký Vojtěch: rec. Juniper T.: What has nature ever done for us? – Včely, koňadry, <i>Taxodium</i> a hrubý domácí produkt	5/307
Havelcová Martina: viz Sýkorová Ivana	3/159	- rec. Sugg R.: Mummies, Cannibals and Vampires – Máte ve svém rodokmenu kanibaly? (S odpovědí počkejte až po dočtení Suggovy knihy.)	5/308	Krlín Ladislav: rec. Řípa M., Mlynář J., Weinzettl V. a Žáček F.: Řízená termojaderná fúze pro každého – Fyzika plazmatu a termojaderná fúze	4/242
Helíšková Hana: Odhalení busty prof. Otty Wichterleho na VŠCHT Praha	12/658	Hubatová Vacková Lada viz rubriku Architektura		Kučerová Irena, Michalcová Alena: Je chemická ochrana dřeva vždy jeho ochranou?	4/220
Heneberg Petr: Autofagie, inzulin a jiné následky vnímání chuti buňkami následky vnímání chuti buňkami mimo dutinu ústní	3/128	Huml Lukáš, Tauchen Jan: <i>Myrciaria dubia</i> , amazonský bojovník s oxidačními procesy	11/610	Kühn Daniela: viz Vavryčuk Václav	1/37
- Břehule říční, pták roku 2013 (Dvakrát ji vyhnali, a přece tu je)	6/336	Huml Lukáš: viz Tauchen Jan	10/562	Kukla Jaroslav: Nevšedně pružný výtvor pavouka <i>Meta menardi</i>	6/324
- Ranní ptáče dál doskáče... a jede na víc konferencí	5/257	- viz Vebrová Hana	12/684	Kutík Jaromír: Jsme o krok dále na cestě k rozšíření C ₄ fotosyntézy do C ₃ kulturních plodin	5/264
- Samčí sekundární pohlavní znaky jako přímý doklad funkční inzulinové signalizace	6/322	Hurník Ilja: Slezská vlasti, půdo svatá	9/511	- K čemu asi neslouží stromuly plastidů	2/95
- Srdcem proti cukrovce	1/29	Hušek Miroslav, Simon Petr: Tři osobnosti topologie na MFF UK	9/516	- K čemu možná také slouží stromuly plastidů	11/601
- Za změnami metabolismu nastávajících matek stojí pravděpodobně střevní mikroflóra	4/201	Chládek Stanislav: Chaco a Paquimé, příběh dvou společností	1/22	Labuda Vladimír: Dánsko míří mezi uranové velmoci	12/660
Hladký Jan: Vepsáno do půdy	4/228	- Mayské zničení a stvoření světa (Kosmický kajman a Sluneční žraločí bůh)	7/402	- Nové zdroje skleníkových plynů v Německu	5/256
Hlušítková Kateřina: viz Sanderson Matthew	4/238	Janoušek Pavel: Věda jako agón, volná soutěž a falešná hra	2/107	- Rakouští aktivisté mají další cíl: nové paroplynové elektrárny ve vlastní zemi	6/321
Hnidková Vendula viz rubriku Architektura		Jeniček Radoslav, Eisner Leo: Zemětřesení v Čechách a sesuvy půdy	7/429	Laverty Aidan, Holý Zdeněk: Jak teplý je čaj na povrchu Měsíce (O popularizaci vědy v televizi)	7/446
Hobza Pavel: viz Michal Kolář	3/140	Jindřichová Marie, Zemková Hana: Dvojí život ATP (Mezibuněčný posel i zdroj buněčné energie)	2/74	Ledvinka Štěpán: Planeta ledu a ohně	7/400
Holý Zdeněk: viz Laverty Aidan	7/446	Kadlec Jan, Patočka Jiří: Proč jsou v mezihvězdném prostoru molekuly, které tam nemají co dělat?	9/469	- Posel u Posla	2/77
Honzák Radkin: O myších a lidech – tentokrát v rodičovské roli	7/389	Karlický Marian, Bárta Miroslav: Energetické kaskády v rekonexi magnetického pole	10/558	- Lehejček Jiří: Není vrba jako vrba – Sibiřský stín ve službách permafrostu	9/470
- rec. Young L., Alexander B.: The Chemistry Between Us – Proč muži podléhají nadměrné přitažlivosti?	6/372	- viz Štefl Stanislav	5/276	- Stručně o dendrogeomorfologii	4/191
- Změny chuti k jídlu po antipsychotikách (Možnosti vhodného zásahu)	5/262	Karpenko Vladimír: Vytrvalci (Dlouhé pokusy v minulosti vědy)	3/166	Lhotský Josef: A Bůh stvořil evoluci. Nebo naopak? (Válka světů i hvězdná brána v nekonečném příběhu)	4/197
- Ztracen v obchodním domě se vzpomínkami	12/703	Kejnovský Eduard: Co Gregor Mendel nevěděl? (Epigenetický kód jako rychlá odpověď na změny prostředí)	7/442	- Doktor Šulc, bakterie a trocha zapomenuté slávy (O roli inspirace ve vědě)	4/195
Horáček Ivan: Laudatio u příležitosti udělení Ceny Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97 Jiřímu Fialovi	11/642	- O čase (O fragmentaci času a pomíjivosti všeho)	5/298	- Jak přišel na svět mimivirus aneb Na velikosti (ne)záleží	12/664
Horák Jakub: rec. Birchová C.: Jmarchův zvířinec – Z tygří tlamy za draky a zpátky domů (Trochu jiný Durrell)	7/457	- Odkud pochází „cizí DNA“? (Přenos DNA mezi druhy a pavučina života)	5/261	Libra Martin: viz Poulek Vladislav	11/595
Hořejší Václav, Brdička Tomáš: Kdo pomáhá B-lymfocytům produkovat protilátky?	10/542	- Skákající geny v mozku a v rakovinách buňkách	4/197	Libusová Lenka, Černý Jan: Biologové všech zemí, soutěžte!	11/597
- Jak vyrobit regulační T-lymfocyty	11/604	Kermesová Gabriela: Ceny Nakladatelství Academia	5/254	Lorencová Eliška: viz Vačkář David	7/424
- Katastrofální výsledek klinického testu objasněn	12/668	Klicperová-Baker Martina: Volby po česku (a americku)	3/139	Loucká Pavla: Zemřel Ilja Hurník – nejvěrnější čtenář Vesmíru	10/530
- Neetická popularizace vědeckých výsledků	12/658	Klimešová Jitka: rec. Høeg P.: Cit slečny Smilly pro sníč – Stopy ve sněhu (Přírůtky do polárníkovo knihovničky IV.)	11/648	Loučková Blanka: viz Vačkář David	7/424
- viz Otáhal Pavel	9/498	Koblížek Michal, Bláhová Zuzana: O kódu z ÚOCHB	5/304	Ložek Vojen: Odvrácená tvář půdy	10/574
Hošek Pavel: Bakterie a podvýživa	6/320	Kolafa Jiří: Hůl do mravenců ponořená	7/384	- Po stopách skrytých refugií	11/635
- Boj mezi komáry	6/322	Kolář Jan: Curiosity, Mars Science Laboratory (Věnováno památce Antonína Vitka)	10/550	- Přínos Českého krasu k poznání historie naší přírody a krajiny (K 40. výročí vyhlášení CHKO Český kras)	3/144
- Hlavní zabiják – kočka	6/322	Kolář Michal, Hobza Pavel: Jsou to opravdu vodíkové vazby, které stabilizují DNA?	3/140	- Trojdílný holocén ve světle poznatků z našich luhů a hájů	9/508
- Parazit udržuje hostitele v čistotě	10/534	Kolář Michal: Evoluce sbalování proteinů	5/263	Luxa Martin, Synáč Jaroslav: Efektivita přeměny energie (Možnosti dokonalejší proměny)	5/272
- rec. Křížek G. O., Havel L., Garcia M. O.: Motýli ve fotografii – Téměř dokonalá sbírka	6/339	- Klasický nebo kvantový atom?	12/706	Marek Michal V.: viz Šprtová Mirka	11/628
- Úloha klíčových druhů	3/130	- Počítačová alchymie	10/571	Masenko Larisa: Suržyk (Ukrajina: cesta pouští organizovaného zapomnění)	1/30
- viz Boháček Ivan	10/556	Koleček Jaroslav: Nespavost k reprodukčnímu úspěchu	1/10	Matolín Vladimír: viz Fiala Roman	7/421
Houdek Petr: Co mají společného: Počasí, ekonomika... a vyhánění Židů a upalování žen	7/443	Kolman Luděk: Vědecké poznání a ideologie: případ racionálního sobce	7/440	Maxová Veronika: Nový pohled na roli alkoholu v životě mladých	6/328
- Empirický diktátor (Jak Lasvegaští všechny překvapili... Anebo ne?)	10/537	Komárek Stanislav: Multikulturalismus	7/450	Mihulka Stanislav: Bílí trpaslíci přistizení při pohřební hostině bývalých planet	3/127
- Když člověk bojuje proti sobě... (Nástroje sebezavazování a teorie omezené sebekontroly)	6/364			- Molekulární robot inspirovaný ribozomem	4/192

- Pokémani se uplatňují ve výzkumu rozeznávání tváří	5/257	Novotný Josef: Největší Čech je Moravan Polášek (Mapování populační struktury Česka pomocí rozmístění příjmení)	2/88	- Klonované lidské embryonální kmenové buňky	9/474
- Přečetli jsme genom bonobů	2/70	Otáhal Pavel, Hořejší Václav: Buněčná imunoterapie nádorů pomocí geneticky modifikovaných zabíjáků	9/498	- Kravské mléko ztratilo bílkovinu vyvolávající alergie	1/14
- Skromnější příbuzný pandy velké ze španělského miocénu	1/8	Pacner Karel: Antonín Vítek (25. 1. 1940 – 28. 2. 2012, Praha)	10/552	- Kruhová RNA (Další exot v molekulárním zvěřinci)	7/390
- Transplantace DNA do vajíček je etická	2/67	Patočka Jiří, Burle Václav: Bělochoroš slzíci	4/191	- Pohlavní buňky z „univerzální buněčné suroviny“	2/72
- Výběr z biologie	5/259, 6/323, 7/387, 9/471, 10/535, 11/599, 12/663	-- Hadovka smrdutá (Proč a čím tak páchně?)	6/330	Petrusek Adam: viz Diblíková Lucie	5/250
Michalová Alena: viz Kučerová Irena	4/220	-- Chagasova nemoc: čas prolomit mlčení (Rezavec dubový)	9/486	Petrusková Tereza: viz Diblíková Lucie	5/250
Mikula Peter, Čmoková Adéla: Dobrá reklama nadevše aneb Výhody soužití ve společnosti silných konkurentů	1/11	-- Kačenka česká	12/692	Pilátová Jana: Holubí mléko (Když ještě holoubatům teče mléko po bradě)	1/44
- „Bullet time“ v podání nejmenších	12/662	-- Stročkovec kyjovitý	5/283	- Transplantace obezity? (Jak je střevní mikroflóra spojená s obezitou, diabetem nebo aterosklerózou)	4/202
- „Obávaný“ herbivor	3/128	Patočka Jiří, Havel Josef: Jed šтира <i>Rhopalurus junceus</i> : najde využití v chemoterapii nádorů?	10/532	Pipek Pavel: viz Diblíková Lucie	5/250
- Ako urobíť z vlka psa? Dajte mu nazrat!	6/320	Patočka Jiří, Strunecká Anna: Včelí jed ničí virus HIV a brání jeho šíření	7/384	Podaná Zuzana: Mládež a alkohol	6/326
- Boli rané formy vtákov dvojplášňový?	7/385	Patočka Jiří: Bezpečnější metoda přípravy antiséra proti kousnutí pavouky rodu <i>Loxosceles</i>	7/383	Pokorný Petr: Skrytý půvab klasifikace (Porozumíme více naší geologické současnosti?)	9/504
- Extravagantný chvost? Dobrý na zbalenie dinosaurice	5/258	- Budeme jednou získávat uran z mořské vody?	12/660	- Všechno je jinak („Centrální paradigma“ kvartérní paleoekologie v troskách?)	11/632
- Hnedookí ľudia pôsobia dôveryhodnejšie ako ich modrooké náprotivky	6/322	- Čirůvka hořká pod drobnohledem chemiků	6/319	Potůček Jakub viz rubriku Architektura	
- Je evolúcia skutočne nepredikovateľná?	12/661	- Emise oxidu uhličitého pomáhají ozelenit Zemi	11/597	Poulek Vladislav, Libra Martin: Fotovoltaické panely nové generace se silikonovým gelem	11/595
- Kambrická explózia podľa Darwina	12/669	- Kariérní řád u mravenců	9/468	Praus Libor: Lepší iluzionista vítězí	1/7
- Katalyzátor evolúcie človeka? Náhle zmeny životného prostredia!	6/319	- Každodenní malá dávka aspirinu snižuje riziko rakoviny	1/10	Pretel Jan: Změny klimatu v Česku (Současný vývoj a pravděpodobný výhled)	11/605
- Kedy vznikli vtáčie krídla? Nové dôkazy	3/129	- Kdy začal pračlověk používat koření?	12/661	Prorok Vladimír: rec. Friedman G.: Příklad sto let – Máme se bát budoucnosti? Musíme...	3/180
- Mestský hluk ovplyvňuje aj dlžku piesní tropických spevavcov	2/67	- Kopřivy z temné jeskyně	2/69	Raab Miroslav: Podivuhodná historie igelitu	1/40
- Návod na určovanie pohlavia dinosaurav	5/256	- Křeček zabíjác	5/258	Rádl Stanislav: Go-Go tanečnice a tanec kolem vývoje moderních léčiv	7/388
- Nový druh sovy z Indonézie	7/386	- Lidí s Alzheimerovou nemocí je v Číně více, než jsme mysleli	10/533	- Vedlejší účinky a vývoj moderních léčiv	3/171
- O 15 dôvodov viac na cestu do Amazónie	12/659	- Malárie dodává komárům „superčich“	11/595	Rahman Imran A., Dašková Jiřina: Jak oživit zkameněliny (Trojrozměrná virtuální paleontologie)	2/92
- Osvetlenie sídel pomáha vtákom pri migrácii	2/70	- Mladá krev pro staré srdce (a mozek?)	10/531	Raudenská Martina: Na délce záleží (Receptory, které mění náš pohled na svět)	3/133
- Pomer pohlaví určuje úlohu partnerov	7/384	- Mohou za zvyšující se počet autoimunních nemocí změny v lidském mikrobiomu?	4/194	redakce: Čmeláci (Bombini)	7/418
- Pôvod vtáčieho letu zasa o niečo vzdialenejší	10/533	- Mořští ježci se vyrovnávají s okyselováním oceánů	9/469	- Prof. RNDr. Martin Braniš, CSc. (6. 1. 1952 – 27. 9. 2013)	11/594
- Prvý nález fosílie vtáka so zachovanou zubnou ornamentáciou	5/256	- Naši předkové začali jíst trávu již před 3,5 milionu let	3/127	Richtř Jan: viz Stará Kristýna	1/58
- Sex může zabíjác – hlavně muchy	3/127	- Nový lék na malárii	6/321	Robovský Jan, Hrabina Petr: Ne každé bradavičnaté prase je prase bradavičnaté	3/142
- Spoločný pôvod letu kolibríkov a dáždovníkov?	10/526	- Nový pohled na „Velké umírání“	9/467	Robovský Jan: Dřívější dělení nik u sirén	10/533
- Vášci nevyhnutne neznamená lepší	10/531	- Obložkové: jedovatí primáti	3/129	- Jak lovil vakovlk?	12/659
- Vedci objavili zrejme najstaršieho dinosaura	2/69	- Proč odolávají plevele herbicidům?	5/255	- Jak žil obří baleáský plch?	2/67
- Záhada bielych tigrov je rozlúštená!	9/462	- První pozemští živočichové měli rybí hlavy	11/598	- Je velryba malá žijícím zástupcem čeledi Cetotheriidae?	11/597
- Zmeny antipredačného správania mestských vtákov	3/130	- Příčina záhadných úmrtí v čínské provincii Yunnan objevena: Na vině je jedovatá houba <i>Tragia venenata</i>	10/583	- Plíživý pokles východoafrických savců	2/69
Mikuláš Radek, Vlček Vojtěch: Záhada proudění vody v porézních ledových deskách	3/163	- Rychlé změny pH v mozkové tkáni a nový typ mozkových receptorů	1/7	- Původ lebeční asymetrie kytovců	2/69
Minařík Martin: Kapřivci a jejich přísavky	3/131	- Úloha cathelicidinu u chronických kožních onemocnění	6/320	- Specializace jeskynních hyen	10/531
- Kdy se vážky červenají	5/255	- viz Burle Václav	1/39, 2/62, 4/186	- Šířili tuberkulózu tuři a ovce doby ledové?	3/127
- Není oko jako oko	1/12	- viz Kadlec Jan	9/469	- Tibetský původ srstnatých nosorožců?	10/534
- Ryba s páteří čtvernožce	2/71	- viz Patočka Michal	9/469	- Vymřeli prasloni rodu <i>Palaeoloxodon</i> až před 3000 lety?	11/595
- Staří dobří sekáči	9/501	- Znáte kyselinu „čtvercovou“?	2/67	- Žili na Cejlonu tygři?	1/7
- Svatý grál srovnávací embryologie	4/200	- Žába, co nemá uši, a přesto slyší	11/596	Roth Michael: viz Vavryčuk Václav	1/37
Nakonečný Milan: rec. Lilienfeld S. O., Lynn S. J., Ruscio J., Beyerstein B. L.: Padesát největších mýtů populární psychologie – Průmysl populární psychologie aneb Oddělování zrna od plev	2/115	Patočka Michal, Patočka Jiří: Heřmanovské koule, mineralogický unikát	9/469	Rychlík Martin: Načesané lidstvo (S vlasy a vousy po celém světě)	3/150
- rec. Petrák M.: Skrytá autorita – K pramenům iracionality	1/53	Pecháček Pavel: Poslední renesanční muž viktoriánské Anglie, sir John Lubbock (1834–1913)	5/296	Sádko Jiří: Tu krásu nelze popsat slovy (Ubránit se invazi paulovnie plstnaté dokážeme. Ale chceme to?)	6/340
Nedvěd Oldřich: Broučí tlapka pod vodou	2/79	Pecho Jozef: Sandy a změna klimatu	7/408	Sajdllová Zuzana: Na „nose“ má mořskou houbu	4/218
- Jak se chladí hovníválové	2/68	Pelant Ivan: viz Valenta Jan	11/612	Sajfrtová Marie, Sovová Helena: Pomůže stlačený oxid uhličitý v boji proti škodlivému hmyzu?	11/627
- Upřísluněčka	4/192	Petr Jaroslav: Genetické modifikace, rakovina a Séralini	6/325	Sanderson Matthew, Strielkowski Wadim, Hlušíková Kateřina: Odliv mozků	
Noskvič Pavel: Efektivní energetika (Základní jednotkou v reálné energetice není procento účinnosti, ale koruna)	5/266	- Hormonální zombie (Skrytá tvář endokrinního disruptoru)	11/636		
Novák Milan: Turmalín, minerál mnoha podob	5/284	- Chiméry přicházejí (Co se bude před porážkou honit Hlavou praseti s lidskými buňkami v mozku?)	10/540		
Nováková Julie: Smrt (a částečné vzkříšení) teorie her <i>Homo economicus</i> (Pestrá historie her na diktátora a ultimátum)	6/367				

a pracovní migrace ve střední a východní Evropě	4/238	- Jak delfini ke svým zubům přišli	12/662	Vilček Štefan: Vedci objevili další megavírus	10/539
Sedláček Jindřich: Benzodiazepiny ovlivňují chování ryb	4/193	- Netopýři pomáhají odhalit regulace morfogenu	10/533	Vítek Jan: Geodiverzita ostrovů Réunion a Maurícius	2/102
- Genová terapie v léčbě HIV	6/321	- Počátek adolescence jako adaptace	10/532	- V suterénu Valkánovy dílny (Podivuhodný svět sopečných jeskyní)	12/676
- Jak buňky nakažlivé rakoviny unikají imunitnímu systému?	7/383	- Tak nám zrušili Euarchothoglies	3/127	Vlček Vojtěch: viz Mikuláš Radek	3/163
- Jak je regulována duplikace transpozonů?	10/531	Šprtová Mirka, Marek Michal V.: Terénní řízené experimenty - cesta k poznání reálných reakcí rostlin na účinky prostředí	11/628	Vojtíšek Michal, Topinka Jan: Horor tranzitní dopravy ve městech (Výfukové emise kamionů jsou výrazně vyšší při pomalém poježdění v koloně)	4/212
- Může za metastázy fúze buněk?	11/598	Šráček Ondřej: Proč se uvolňuje arzen do vody?	9/476	Vondřejš Vladimír: Co je to gen? (7. Genetická informace není jen pořadí nukleotidů v DNA)	11/638
- Nová ochrana před chřipkou?	7/385	Štěpán Stanislav, Karlický Marian, Urban Štěpán: ALMA, nová éra ve výzkumu vesmíru	5/276	Vorlíček Vladimír: viz Vorlíčková Dana	7/381
- Nové inhibitory proteazomu proti rakovině	1/8	Švec Pavel: viz Trnčák Libor	3/160	Vostracký Zdeněk, Velek Jiří, Vrba Miroslav: Zvýšení kapacity (Strategická výzva pro elektrizační soustavu)	6/350
- Nový farmakologický cíl: deubikvitinázy proteazomu	5/255	Tauchen Jan, Huml Lukáš: <i>Calycophyllum spruceanum</i> , bič na bičkovce?	10/562	Vrba Miroslav: viz Vostracký Zdeněk	6/350
- Ultrafialové vidění v ptačí fylogenezi	9/470	- viz Huml Lukáš	11/610	Vršanský Peter: Pod světelnou maskou	9/482
- Určují osobnost více geny nebo prostředí?	12/660	Tesařová Drahomíra: Rétorika ve starověkém Řecku	5/300	Vybíral Bohumil: PRAEMIUM BOHEMIAE (Neobyčejný příklad mecenášství)	7/392
Silva Nílber Gonçalves da: viz Alves Ruy José Válka	11/590	Topinka Jan: viz Vojtíšek Michal	4/212	Vyskočil František: Dopaminové D4 receptory z pohledu neurofyziologie	3/136
Simon Petr: viz Hušek Miroslav	9/516	Trnčák Libor, Švec Pavel: Změny v krajině pohledem historických map (Příklad povodí Morávky)	3/160	- Gelové „lešení“ opravuje poškozenou srdeční tkáň	4/196
Sládeček Petr: 115 let od narození fyzika, polárníka a spisovatele Františka Běhounka (27. 10. 1898 - 1. 1. 1973)	12/700	Trnka Jan: K onkogenům se připojují onkometabolity	10/538	- Kapsaicin a jeho vliv na lidský organismus	10/570
Smrčková Jana: Další příčina velké diverzity strnadů odhalena	7/383	Tuř Ivan H.: Cenné pařezy? Pro koho ale?	12/659	- Poznámka k článku J. Patočky	1/7
- Končetiny gekonů jsou vysoce konvergentní	7/385	- Zalévání odpadní vodou - opravdu ekologický přístup?	12/667	- Proč omdlíváme? (Co se s námi děje při synkopě?)	7/391
- O evoluci slovního pořádku	1/8	- Zvědavý jako stejnonožec	11/596	- rec. Holec J., Bielich A.n, Beran M.: Přehled hub střední Evropy - Mykologové houby nejedí	9/518
Soukupová Jana: Oblaka - víc než polovina krásy světa	6/343	Turčičová Hana: Nepředstavitelně krátké laserové impulsy	2/80	- Spermie jsou jako úhoři, plavou „proti proudu“ k vajíčku	9/513
Sovová Helena: viz Sajfrtová Marie	11/627	Urban Štěpán: viz Štefl Stanislav	5/276	- Transplantace obezity	6/318
Stará Kristýna: viz rubriku Architektura		Vačkář David, Loučková Blanka, Lorencová Eliška, Harmáčková Zuzana, Frélichová Jana, Bujalský Luděk: Proměny ekosystémů a společnost (Příběhy z různých světadílů)	7/424	Woit Peter: Aféra Bogdanovová	1/55
Stibral Karel: rec. Hubatová-Vacková Lada: Tiché revoluce uvnitř ornamentu - Ornament mezi přírodními vědami a uměním	7/437	Valenta Jan, Pelant Ivan: Doba LEDová aneb Jak svítivé diody za padesát let dozrály k zásadní změně osvětlovací techniky	11/612	Zahradník Rudolf: rec. Atkins P., Paula J. de: Fyzikální chemie - Pedagogický „meisterstück“	6/371
Stolařová Petra, Valentová Jaroslava: Co o nás prozradí hlas	6/361	Valentová Jaroslava: viz Stolařová Petra	6/361	Záveská Drábková Lenka: Ke kořenům fylogenetické systematiky (100 let od narození Williho Henniga)	10/566
Storch David: rec. Kolář F. a spol.: Ochrana přírody z pohledu biologa - proč a jak chránit českou přírodu - Ochrana přírody jako vědecký problém	2/113	Vaněk Daniel: Vědci za katrem	1/16	Zeidler Miroslav: Se změnou klimatu ubude prostoru i endemitů	4/191
- viz též rubriku Úvodník		Vaněk Stanislav: AFO 48 (2013) - Olomouc 16. - 21. 4. 2013	3/168	- Změny klimatu způsobí chaos v bankách	9/468
Storchová Zuzana: Původ rakoviny	9/478	- Bude nás čím dál víc? (...a další souvislosti)	2/112	Zemková Hana: viz Jindřichová Marie	2/74
Straka Vít: Před 40 roky lidé přestali létat na Měsíc	2/65	- České rybníky (Od stříbra slitého po kaši zelenou)	9/477	Zouhar Petr: Antibiotiky k obezitě	2/73
Strielkowski Wadim: viz Sanderson Matthew	4/238	- Intelaktuál je, když... (Vzdělanost, veřejný prostor, smysl slov)	1/50	- Bakterie versus viry aneb Když se dva perou, můžeme z toho mít užitek?	4/204
Strunecká Anna: viz Patočka Jiří	7/384	- K původu násilí (Soupeřit, nebo spolupracovat?)	6/329	- Co dělat, když vyteče DNA? (Cyklické di-nukleotidy v buněčné signalizaci živočichů)	6/363
Suková Lenka: viz Cílek Václav	7/412	- Krajinou... (Jaká byla, je a možná bude naše krajina?)	4/232	- Jak Krebs na syntézu močoviny přišel aneb Odhalení prvního biochemického cyklu	1/46
Sůvová Zdeňka: Gévaudanská bestie aneb Z francouzského bestiáře	7/455	- Málo vody (Klima, globální oteplování a klimatická změna...)	3/176	- Nová tajemství oxidu dusnatého	5/260
Svoboda Jan: Příčiny vzniku nádorového růstu	9/514	- Ohrožený oceán (Žít v oceánech bude i po nás...)	5/303	- Nové druhy a střešní problémy	11/600
Svoboda Josef: rec. Prošek P. a kol.: Antarktida - Antarktida v pohodlí pracovní	10/547	- Partnerské vztahy (Věda všedního dne)	7/445	- Translace - znovu a od začátku?	4/198
Syka Josef: Náhrada funkcí vnitřního ucha	3/173	- Vietnam z více pohledů (Historie, lidé, hospodářství...)	12/672	Žaloudková Margit: viz Sýkorová Ivana	3/159
Sýkorová Ivana, Havelcová Martina, Žaloudková Margit: Uhlíkaté částice kolem nás pod drobnohledem mikroskopických a chemických metod	3/159	- Vykradači květů	7/378	Žárský Jakob: Žít jako stavebnice (Ekologická stechiometrie)	6/354
Synáč Jaroslav: viz Luxa Martin	5/272	Vašků Zdeněk: Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek	12/696		
Šimová Irena: Důležitost vzácnosti	9/469	- Islandský Lakagíggar před 230 lety	6/332		
- Jsou starší skupiny organismů větší co do počtu druhů?	6/320	- rec. Cílek V., Ložek V. a spol.: Obraz krajiny - Krajina je obrazem lidí	7/432		
- Množství druhů nemusí souviset s množstvím životních forem	4/192	- rec. Sklenička P.: Pronajatá krajina - O krajíně ve více dimenzích	5/292		
- Nestabilita klimatu	12/659	Vavryčuk Václav, Fischer Tomáš, Roth Michael, Kühn Daniela: Mikroseismické monitorování skalních svahů v norských fjordech	1/37		
Šolc Roman: rec. Borovička Michael: Kolaboranti 1939-1945 - Zrada na sedm způsobů	9/519	Vebrová Hana, Bortl Ludvík, Huml Lukáš: <i>Bertholletia excelsa</i> , tvrdý „oříšek“ Amazonie	12/684		
- rec. Kabát J.: Psychologie komunismu - Příliš povyku pro nic?	4/244	Velek Jiří: viz Vostracký Zdeněk	6/350		
- rec. Woit P.: Dokonce ani ne špatně - Anti-popularizace teorie superstrun	1/54	Vermouzek Zdeněk: Krmítková nákaza	1/10		
Šorf Michal: Nemocný mořský plankton	4/194				
Špoutil František: Bezzubá myš	3/128				

biologie

- Anděra Miloš: Mapování savců v České republice 4/206
Balzarová Martina: Hlavonožci tisíce tváří 1/34
Bučánková Alena: Ze života čmeláků (Čmeláci let, imunita, neonikotinoidy) 7/416
Burkartová Kateřina: Jak mořský fytoplankton ovlivňuje podnebí? 5/286
Burle Václav, Patočka Jiří: Houževnatec tygrovaný -- Ohnivce rakouský -- Slizečka porcelánová 1/39 2/62 4/186
Cílek Václav: Zemětřesení a zvířata 12/688
Diblíková Lucie, Pipek Pavel, Petrusková Tereza, Petrussek Adam: Ptačí nářečí, strnad obecný a občanská věda 5/250
Duda Pavel: O původu válek 11/603
-- Záhada dědění majetku po mateřské linii 2/77
-- Chudé matky upřednostňují dcery 3/132
-- Stále nejasný původ želv 9/467
Dvořák Petr: Počátky života: fotosyntetizující mikroorganismy v prostředích s nízkou koncentrací kyslíku 5/257
-- Hledání původu cytoskeletu eukaryot 9/468
Farkač Jan: Prazští krahujci 4/217
Filipp Dominik, Dobeš Jan: Imunita a tolerancia (Jin a jang imunitního systému) 4/224
Flegr Jaroslav: Toxoplazmóza – nová pohlavně přenosná choroba? 9/510
Ginter Emil: Teloméry (Prečo žijú muži kratšie ako ženy) 10/564
Grim Tomáš: Parazitji, bylinky a cigára -- Učelivá embrya (Prečo zpívajú ptačí samička svým veľcím?) 3/137 9/488
Heneberg Petr: Břehule říční, pták roku 2013 (Dvakrát ji vyhnali, a přece tu je) 6/336
Hošek Pavel: Parazit udržuje hostitele v čistotě -- Úloha klíčových druhů -- Bakterie a podvýživa -- Hlavní zabiják – kočka -- Boj mezi komáry 10/534 3/130 6/320 6/322 6/322
Houdek Petr: O nepoctivosti, malé i velké (Reportáž z restaurace) 12/665
Huml Lukáš, Tauchen Jan: *Myrciaria dubia*, amazonský bojovník s oxidací procesy 11/610
Kolafa Jiří: Hůl do mravenců ponořená 7/384
Koleček Jaroslav: Nespavost k reprodukčnímu úspěchu 1/10
Konečná Martina: Když lenochodí nelení -- Nový kočkodan -- Lidská mláďata 1/9 2/68 3/131
Kukla Jaroslav: Nevšedně pružný výtvar pavouka *Meta menardi* 6/324
Kutík Jaromír: K čemu možná také slouží stromuly plastidů -- K čemu asi neslouží stromuly plastidů -- Jsme o krok dále na cestě k rozšíření C₄ fotosyntézy do C₃ kulturních plodin 11/601 2/95 5/264
Lehejček Jiří: Není vrba jako vrba -- Stručně o dendrogeomorfologii -- Sibiřský stín ve službách permafrostu 12/661 4/191 9/470
Lhotský Josef: Jak přišel na svět mimivirus aneb Na velikosti (ne)záleží 12/664
-- Doktor Šulc, bakterie a trocha zapomenuté slávy (O roli inspirace ve vědě) 4/195
Ložek Vojen: Po stopách skrytých refugii 11/635
Mihulka Stanislav: Skromnější příbuzný pandy velké ze španělského miocénu 1/8
-- Výběr z biologie 5/259, 6/323, 7/387, 9/471, 10/535, 11/599, 12/663
-- Transplantace DNA do vajíček je etická 2/67
-- Přčetli jsme genom bonobů 2/70
Mikula Peter: Spoločný pôvod letu kolibríkov a dáždovníkov? 10/526
-- Väčší nevyhnutne neznámená lepší 10/531
-- Pôvod vtáčieho letu zasa o niečo vzdialenejší 10/533
-- O 15 dôvodov viac na cestu do Amazonie -- Je evolúcia skutočne nepredikovatelná? -- „Bullet time“ v podaní najmenších -- Kambrická explózia podľa Darwina 12/662 12/669
-- Mestský hluk ovplyvňuje aj dĺžku piesní tropických spevavcov 2/67
-- Vedci objavili zrejme najstaršieho dinosaura 2/69
-- Osvetlenie sídel pomáha vtákom pri migrácii 2/70
-- Sex môže zabíjať – hlavne muchy 3/127
-- Kedy vznikli vtáče krídla? Nové dôkazy 3/129
-- Zmeny antipredačného správania mestských vtákov 3/130
-- Návod na určovanie pohlavia dinosaurusov -- Prvý nález fosílie vtáka so zachovanou zubnou ornamentáciou 5/256
-- Extravagantný chovost? Dobrý na zbalenie dinosaurice 5/258
-- Ako urobiť z vlka psa? Dajte mu nažrať! 6/320
-- Pomer pohlaví určuje úlohu partnerov 7/384
-- Nový druh sovy z Indonézie 7/386
-- Záhada bielych tigrov je rozluštená! 9/462
Minařík Martin: Není oko jako oko 1/12
-- Ryba s páteří čtvernože 2/71
-- Kapřivci a jejich přísavky 3/131
-- Svatý grál srovnávací embryologie 4/200
-- Když se vášky červenají 5/255
-- Staří dobří sekáči 9/501
Nedvěd Oldřich: Jak se chladí hovnívalové 2/68
-- Broučí tlapak pod vodou 2/79
-- Upiří sluněčka 4/192
Patočka Jiří: Malárie dodává komárům „superčich“ 11/595
-- Žába, co nemá uši, a přesto slyší 11/596
-- První pozemští živočichové měli rybí hlavy 11/598
-- viz Burle Václav 2/62
-- Kopřivky z temné jeskyně 2/69
-- Outloňové: jedovatí primáti 3/129
-- Obří jeskynní sekáč 3/130
-- Křeček zabiják 5/258
-- Kariérní řád u mravenců 9/468
-- Mořští ježci se vyrovnávají s oxyselováním oceánů 9/469
Patočka Jiří, Burle Václav: Kačenka česká -- Bělochorož slzíci 4/191
-- Strokovce kyjovitý 5/283
-- Hadovka smrdutá (Proč a čím tak páchne?) 6/330
Patočka Jiří, Strunecká Anna: Včelí jed ničí virus HIV a brání jeho šíření 7/384
Patočka Michal, Patočka Jiří: Heřmanovské koule, mineralogicky unikát 9/469
Praus Libor: Lepší iluzionista vítězí 1/7
Robovský Jan: Žili na Cejlonu tygři? 1/7
-- Specializace jeskynních hyen 10/531
-- Drívější dělení nik u sirén 10/533
-- Tibetský původ srstnatých nosorožců? 10/534
-- Vymřeli prasloni rodu *Palaeoloxodon* až před 3000 lety? 11/595
-- Je velryba malá žijícím zástupcem čeledi Cetotheriidae? 11/597
-- Jak lovil vakovlk? 12/659
-- Jak žil obří baleáry plch? 2/67
-- Původ lebeční asymetrie kytovců 2/69
-- Plíživý pokles východoafričských savců 2/69
-- Šířili tuberkulózu turí a ovce doby ledové? 3/127
Robovský Jan, Hrabina Petr: Ne každé bradavičnaté prase je prase bradavičnaté 3/142
Sádlo Jiří: Tu krásu nelze popsat slůvy (Ubránit se invazi paulovnie plstnaté dokážeme. Ale chceme to?) 6/340
Sajdlová Zuzana: Na „nose“ má mořskou houbu 4/218
Sedláček Jindřich: Určují osobnost více geny nebo prostředí? 12/660
-- Ultrafialové vidění v ptačí fylogenezi 9/470
Smrčková Jana: Další příčina velké diverzity strnadů odhalena 7/383
-- Končetiny gekonů jsou vysoce konvergentní 7/385
Šimová Irena: Nestabilita klimatu 12/659
-- Množství druhů nemusí souviset s množstvím životních forem 4/192
-- Jsou starší skupiny organismů větší co do počtu druhů? 6/320
-- Důležitost vzácnosti 9/469
Šorf Michal: Nemocný mořský plankton 4/194
Špoutil František: Počátek adolescence jako adaptace 10/532
-- Netopyři pomáhají odhalit regulace morfogenů 10/533
-- Jak delfíni ke svým zubům přišli 12/662
-- Tak nám zruší Euarchoontoglires -- Bezzubá myš 3/127 3/128
Tauchen Jan, Huml Lukáš: *Calycephyllum spruceanum*, bič na bičkovce? 10/562
Tuf Ivan H.: Zvědavý jako stejnonožec 11/596
Vaněk Stanislav: Vykradači květů 7/378
Vebrová Jana, Bortl Ludvík, Huml Lukáš: *Bertholletia excelsa*, tvrdý „oříšek“ Amazonie 12/684
Vermouzek Zdeněk: Krmítková nákaza 1/10
Vršanský Peter: Pod světelnou maskou 9/482
Záveská Drábková Lenka: Ke kořenům fylogenetické systematiky (100 let od narození Williho Henniga) 10/566
Zeidler Miroslav: Se změnou klimatu ubude prostorů i endemitů 4/191
Žárský Jakub: Život jako stavebnice (Ekologická stechiometrie) 6/354

chemie, biochemie

- Cvek Boris: Využití disulfiramů v onkologické léčbě 1/43
Dvořák Petr: Hledání původu cytoskeletu eukaryot 9/468
Fiala Roman, Matolín Vladimír: Nové katalyzátory pro palivové články 7/421
Grygar Tomáš Matys: Ploučnice zdánlivě idylická 11/602
-- Novinky v materiálové chemii (Ústav anorganické chemie AV ČR, v. v. i.) 5/271
Heneberg Petr: Za změnami metabolismu nastávajících matek stojí pravděpodobně střední mikroflóra 4/201
Jindřichová Marie, Zemková Jana: Dvojitý život ATP (Mezibuněčný posel i zdroj buněčné energie) 2/74
Kadlec Jan, Patočka Jiří: Proč jsou v mezihvězdném prostoru molekuly, které tam nemají co dělat? 9/469
Kolář Michal: Počítačová alchymie 10/571
-- Klasický nebo kvantový atom? 12/706
-- Evoluce sbalování proteinů 5/263
Kolář Michal, Hobza Pavel: Jsou to opravdu vodíkové vazby, které stabilizují DNA? 3/140
Kučerová Irena, Michalová Alena: Je chemická ochrana dřeva vždy jeho ochranou? 4/220
Mihulka Stanislav: Molekulární robot inspirovaný ribozomem 4/192
Patočka Jiří: Rychlé změny pH v mozkové tkáni a nový typ mozkových receptorů 1/7
-- Malárie dodává komárům „superčich“ 11/595
-- Znáte kyselinu „čtvercovou“? 2/67
-- Čirůvka hořká pod drobnohledem chemiků 6/319
-- Úloha cathelicidinu u chronických kožních onemocnění 6/320
Patočka Jiří, Burle Václav: Chagasova nemoc: čas prolomit mlčení (Rezavce dubový) 9/486
Patočka Jiří, Havel Josef: Jed šitřa *Rhopalurus junceus*: najde využití v chemoterapii nádorů? 10/532
Petr Jaroslav: Hormonální zombie (Skrytá tvář endokrinního disruptoru) 11/636
Pílová Jana: Holubí mléko (Když ještě holoubatům teče mléko po bradě) 1/44
Raab Miroslav: Podivuhodná historie igelitu 1/40
Rádl Stanislav: Go-Go tanečnice a tanec kolem vývoje moderních léčiv 7/388
Raudenská Martina: Na délce záleží (Receptory, které mění náš pohled na svět) 3/133
Sajfrtová Marie, Sovová Helena: Pomůže stlačený oxid uhličitý v boji proti škodlivému hmyzu? 11/627
Sedláček Jindřich: Benzodiazepiny ovlivňují chování ryb 4/193
Sýkorová Ivana, Havelková Martina, Žaloudková Margit: Uhlíkaté částice kolem nás pod drobnohledem mikroskopických a chemických metod 3/159
Šráček Ondřej: Proč se uvolňuje arzen do vody? 9/476
Trnka Jan: K onkogénům se připojují onkometabolity 10/538
Vebrová Jana, Bortl Ludvík, Huml Lukáš: *Bertholletia excelsa*, tvrdý „oříšek“ Amazonie 12/684
Vojtišek Michal, Topinka Jan: Horor tranzitní dopravy ve městech (Výfukové emise kamionů jsou výrazně vyšší při pomalém pojiždění v koloně) 4/212
Vršanský Peter: Pod světelnou maskou 9/482
Vyskočil František: Poznámka k článku J. Patočky 1/7
-- Dopaminové D4 receptory z pohledu neurofyziologie 3/136
Zouhar Petr: Jak Krebs na syntézu močoviny přišel aneb Odhalení prvního biochemického cyklu 1/46
-- Nová tajemství oxidu dusnatého 5/260

dějiny vědy, biografie

- Businský Roman: Podivuhodná historie igelitu (Ad Vesmír 92, 42, 2013/1) 5/253
Horáček Ivan: Laudatio u příležitosti udělení Ceny Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97 Jiřímu Fialovi 11/642
Hovorka Dušan: Slovenská cementačná meď a európska alchymia 7/452
Karpenko Vladimír: Vytrvalci (Dlouhé pokusy v minulosti vědy) 3/166
Koblížek Michal, Bláhová Zuzana: O kódu z ÚOCHB 5/304
Lhotský Josef: Doktor Šulc, bakterie a trocha zapomenuté slávy (O roli inspirace ve vědě) 4/195
Ložek Vojen: Přínos Českého krasu k poznání historie naší přírody a krajiny (K 40. výročí vyhlášení CHKO Český kras) 3/144
-- rojdlíný holocén ve světle poznatků z našich luhů a hájů 9/508
Mihulka Stanislav: Nejstarší tablety světa lékem na pálivé oči 4/194
Pacner Karel: Antonín Vítek (25. 1. 1940 – 28. 2. 2012, Praha) 10/552
Pecháček Pavel: Poslední renesanční muž viktoriánské Anglie, sir John Lubbock (1834–1913) 5/296
Raab Miroslav: Podivuhodná historie igelitu 1/40
redakce: Prof. RNDr. Martin Braniš, CSc. 11/594
(6. 1. 1952 – 27. 9. 2013)
Sládeček Petr: 115 let od narození fyzika, polárníka a spisovatele Františka Běhouňka (27. 10. 1898 – 1. 1. 1973) 12/700
Vašků Zdeněk: Islandský Lakagigar před 230 lety 6/332
Záveská Drábková Lenka: Ke kořenům fylogenetické systematiky (100 let od narození Williho Henniga) 10/566
Zouhar Petr: Jak Krebs na syntézu močoviny přišel aneb Odhalení prvního biochemického cyklu 1/46

eseje

- Cílek Václav: Sám sobě Temelínem 5/251
Hurník Ilja: Slezská vlasti, půdo svatá 9/511

Kejnovský Eduard: O čase (O fragmentaci času a pomíjivosti všeho)	5/298
Komárek Stanislav: Vyvanutí aneb Meditace v pavilonu motýlů	1/47
- Multikulturalismus	7/450

ekologie, životní prostředí

Alves Ruy José Válka, Silva Nílber Gonçalves da: Příroda ostrova Trindade povstává z popela	11/590
Ansorge Libor: Kolik budeme v budoucnu potřebovat vody?	7/398
Cílek Václav: Uhlík, hodně uhlíku	1/13
- Využití dálkového snímkování České republiky při protipovodňové ochraně	11/606
- Přívalemý déšť ve správošvé rokli v Zeměchách u Kralup	4/233
- Sám sobě Temelínem	5/251
- Zoologická zahrada, povodně a klimatické plánování města (Před povodně - eroze půdy)	9/490
Cílek Václav, Suková Lenka: Vodní hospodářství v zaniklé vesnici Wad el-Hadždž v Súdánú	7/412
Grygar Tomáš Matys: Ploučnice zdánlivě idylická	11/602
Kotecký Vojtěch: rec. Juniper T.: What has nature ever done for us? - Včely, koňadry, <i>Taxodium</i> a hrubý domácí produkt	5/307
Kučerová Irena, Michalčová Alena: Je chemická ochrana dřeva vždy jeho ochranou?	4/220
Ložek Vojen: Po stopách skrytých refugió	11/635
Mikula Peter: Katalyzátor evolúcie človeka? Náhle zmeny životného prostredia!	6/319
Patočka Jiří: Emise oxidu uhličitéhó pomáhají ozelenit Zemi	11/597
- Proč odolávají plevele herbicidům?	5/255
Petr Jaroslav: Hormonální zombie (Skrytá tvář endokrinního disruptoru)	11/636
Sedláček Jindřich: Benzodiazepiny ovlivňují chování ryb	4/193
Šprtová Mirka, Marek Michal V.: Terénní řízené experimenty - cesta k poznání reálných reakcí rostlin na účinky prostředí	11/628
Tuf Ivan H.: Cenné pařezy? Pro koho ale?	12/659
- Zalévání odpadní vodou - opravdu ekologický přístup?	12/667
Vašků Zdeněk: Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek	12/696
Vojtíšek Michal, Topinka Jan: Horor tranzitní dopravy ve městech (Výfukové emise kamionů jsou výrazně vyšší při pomalém pojíždění v koloně)	4/212
Zeidler Miroslav: Se změnou klimatu ubude prostoru i endemitů	4/191

matematika, fyzika

Entler Slavomír: Výzkum technologie jaderné fúze	11/622
Fiala Jiří: Origamová geometrie 3 (Co nelze zkonstruovat?)	11/645
Fiala Roman, Matolín Vladimír: Nové katalyzátory pro palivové články	7/421
Foldyna Josef: Pulzující vodní paprsek - technologie budoucnosti?	12/680
Havela Ladislav: Kovy jako „skladiště“ vodíku	4/235
Hušek Miroslav, Simon Petr: Tři osobnosti topologie na MFF UK	9/516
Karlický Marian, Bárta Miroslav: Energetické kaskády v rekonexi magnetického pole	10/558
Kopecký Vladimír Jr.: Fyzika v kapce kávy	3/156
Mikuláš Radek, Vlček Vojtěch: Záhada proudění vody v poréznych ledových deskách	3/163
Sykorová Ivana, Havelčová Martina, Žaloudková Margit: Uhlíkaté částice kolem nás pod drobnohledem mikroskopických a chemických metod	3/159
Štefl Stanislav, Karlický Marian, Urban Štěpán: ALMA, nová éra ve výzkumu vesmíru	5/276
Turčičová Hana: Nepředstavitelné krátké laserové impulsy	2/80
Valenta Jan, Pelant Ivan: Doba LEDová aneb Jak svítivé diody za padesát let dozrály k zásadní změně osvětlovací techniky	11/612

medicína, fyziologie

Anděl Michal: Nové použití pro staré léky	1/3
Cvek Boris: Využití disulfiramu v onkologické léčbě	1/43
Filipp Dominik, Dobes Jan: Imunita a tolerancia (Jin a Jang imunitního systému)	4/224
Flegr Jaroslav: Toxoplazmóza - nová pohlavně přenosná choroba?	9/510
Ginter Emil: Celosvětové příčiny úmrtí lidí na zemešli	9/472
Heneberg Petr: Srdcem proti cukrovce	1/29
- Za změnami metabolismu nastávajících matek stojí pravděpodobně střevní mikroflóra	4/201
- Samčí sekundární pohlavní znaky jako přímý doklad funkční inzulínové signalizace	6/322

Honzák Radkin: Změny chuti k jídlu po antipsychotikách (Možnosti vhodného zásahu)	5/262
Hořejší Václav: Katastrofální výsledek klinického testu objasněn	12/668
Hořejší Václav, Brdička Tomáš: Kdo pomáhá B-lymfocytům produkovat protilátky?	10/542
Otáhal Pavel, Hořejší Václav: Buněčná imunoterapie nádorů pomocí geneticky modifikovaných zabijáků	9/498
Patočka Jiří: Každodenní malá dávka aspirinu snižuje riziko rakoviny	1/10
- Mladá krev pro staré srdce (a mozek?)	10/531
- Lidé s Alzheimerovou nemocí je v Číně více, než jsme mysleli	10/533
- Příčina záhadných úmrtí v čínské provincii Yunnan objevena: Na vině je jedovatá houba <i>Troglia venenata</i>	10/583
- Mohou za zvyšující se počet autoimunních nemocí změny v lidském mikrobiomu?	4/194
- Úloha cathelicidinu u chronických kožních onemocnění	6/320
- Nový lék na malárii	6/321
- Bezpečnější metoda přípravy antiséra proti kousnutí pavouky rodu <i>Loxosceles</i>	7/383
Petr Jaroslav: Hormonální zombie (Skrytá tvář endokrinního disruptoru)	11/636
Pilátová Jana: Transplantace obezity? (Jak je střevní mikroflóra spojená s obezitou, diabetem nebo aterosklerózou)	4/202
Rádí Stanislav: Vedlejší účinky a vývoj moderních léčiv	3/171
- Go-Go tanečnice a tanec kolem vývoje moderních léčiv	7/388
Sedláček Jindřich: Nové inhibitory proteazomu proti rakovině	1/8
- Může za metastázy fúze buněk?	11/598
- Nový farmakologický cíl: deubikvitinázy proteazomu	5/255
- Genová terapie v léčbě HIV	6/321
- Jak buňky nakažlivé rakoviny unikají imunitnímu systému?	7/383
- Nová ochrana před chřipkou?	7/385
- Storchová Zuzana: Původ rakoviny	9/478
Svoboda Jan: Příčiny vzniku nádorového růstu	9/514
Syka Josef: Náhrada funkcí vnitřního ucha	3/173
Trnka Jan: K onkogenům se připojují onkometabolity	10/538
Vilček Štefan: Vedci objevili další megavirus	10/539
Vyskočil František: Gelové „lešení“ opravuje poškozenou srdeční tkáň	4/196
- Transplantace obezity	6/318
- Proč omdlíváme? (Co se s námi děje při synkopě?)	7/391
Zouhar Petr: Nové druhy a střevní problémy	11/600
- Antibiotiky k obezitě	2/73

molekulární biologie, genetiká

Duda Pavel: Genomická studie poodhaluje původ a demografickou historii evropských Romů	4/193
Heneberg Petr: Autofagie, inzulin a jiné následky vnímání chuti buňkami mimo dutinu ústní	3/128
- Samčí sekundární pohlavní znaky jako přímý doklad funkční inzulínové signalizace	6/322
Hořejší Václav: Jak vyrobit regulační T-lymfocyty	11/604
Hořejší Václav, Brdička Tomáš: Kdo pomáhá B-lymfocytům produkovat protilátky?	10/542
Kejnovský Eduard: Skákající geny v mozku a v rakoviných buňkách	4/197
- Odkud pochází „cizí DNA“? (Přenos DNA mezi druhy a pavučina života)	5/261
- Co Gregor Mendel nevěděl? (Epigenetický kód jako rychlá odpověď na změny prostředí)	7/442
Petr Jaroslav: Chiméry přicházejí (Co se bude před porážkou honit hlavou praseti s lidskými buňkami v mozku?)	10/540
- Pohlavní buňky z „univerzální buněčné suroviny“	2/72
- Genetické modifikace, rakovina a Seralini	6/325
- Kruhová RNA (Další exot v molekulárním zvěřinci)	7/390
- Klonované lidské embryonální kmenové buňky	9/474
Sedláček Jindřich: Jak je regulována duplikace transpozónů?	10/531
- Nový farmakologický cíl: deubikvitinázy proteazomu	5/255
- Jak buňky nakažlivé rakoviny unikají imunitnímu systému?	7/383
Storchová Zuzana: Původ rakoviny	9/478
Svoboda Jan: Příčiny vzniku nádorového růstu	9/514
Vondřejec Vladimír: Co je to gen? (7. Genetická informace není jen pořadí nukleotidů v DNA)	11/638
Zouhar Petr: Translace - znovu a od začátku?	4/198
- Bakterie versus viry aneb Když se dva perou, můžeme z toho mít užitek?	4/204
- Co dělat, když vyteče DNA? (Cyklické di-nukleotidy v buněčné signalizaci živočichů)	6/363

obecné otázky vědy, filozofie

Ansorge Libor: Kolik budeme v budoucnu potřebovat vody?	7/398
Beneš Ivan: Energie pro přežití (Kdo se o ni má (může) starat?)	5/305
Budil Ivo T.: Moderní totalitarismus a síla politické imaginace	10/578
Cílek Václav: Technická kultura země	2/69
Hořejší Václav: Neetická popularizace vědeckých výsledků	12/658
Houdek Petr: Právo žen na své tělo... a kapavka	1/15
- Empirický diktátor (Jak Lasvegaští všechny překvapili... Anebo ne?)	10/537
- Co mají společného: Počasí, ekonomika... a vyhánění Židů a upalování žen	7/443
Janoušek Pavel: Věda jako agón, volná soutěž a falešná hra	2/107
Kolman Luděk: Vědecké poznání a ideologie: případ racionálního sobce	7/440
Laverty Aidan, Holý Zdeněk: Jak teplý je čaj na povrchu Měsíce (O popularizaci vědy v televizi)	7/446
Lhotský Josef: A Bůh stvořil evoluci. Nebo naopak? (Válka světů i hvězdná brána v nekonečném příběhu)	4/197
Masenko Larysa: Suržyk (Ukrajina: cesta pouští organizovaného zapomnění)	1/30
Petr Jaroslav: Genetické modifikace, rakovina a Seralini	6/325
Podaná Zuzana: Mládež a alkohol	6/326
Pretel Jan: Změny klimatu v Česku (Současný vývoj a pravděpodobný výhled)	11/605
Straka Vít: Před 40 roky lidé přestali létat na Měsíc	2/65
Woit Peter: Aféra Bogdanovů	1/55

psychologie, antropologie, lingvistika

Budil Ivo T.: Moderní totalitarismus a síla politické imaginace	10/578
Duda Pavel: Pygmejské ženy chtějí vysoké muže	10/536
- Proč vysoké podpatky působí jako sexuální stimul	11/598
- O původu válek	11/603
- Malá skupina indonéských mořeplavců položila základy osídlení Madagaskaru	12/686
- Záhada dědění majetku po mateřské linii	2/77
- Milujes-li mne, živni (Nakažlivé zívání a empatie)	2/84
- Chudé matky upřednostňují dcery	3/132
Honzák Radkin: Ztracen v obchodním domě se vzpomínkami	12/703
- O myších a lidech - tentokrát v rodičovské roli	7/389
Houdek Petr: Právo žen na své tělo... a kapavka	1/15
- Empirický diktátor (Jak Lasvegaští všechny překvapili... Anebo ne?)	10/537
- O nepoctivosti, malé i velké (Reportáž z restaurace)	12/665
- Když člověk bojuje proti sobě... (Nástroje sebezavazování a teorie omezené sebekontroly)	6/364
- Co mají společného: Počasí, ekonomika... a vyhánění Židů a upalování žen	7/443
- O bohatství a morálce	9/473
Patočka Jiří: Kdy začal pračlověk používat kořeni?	12/661
- Naši předkové začali jíst trávu již před 3,5 milionu let	3/127
Robovský Jan: Jak lovil vakolky?	12/659
Rychlík Martin: Načesání lidstvo (S vlasy a vousy po celém světě)	3/150
Smrčková Jana: O evoluci slovního pořádku	1/8
Stolárová Petra, Valentová Jaroslava: Co o nás prozradí hlas	6/361

technické vědy

Beneš Ivan: Energie pro přežití (Kdo se o ni má (může) starat?)	5/305
Cílek Václav: Využití dálkového snímkování České republiky při protipovodňové ochraně	11/606
- Zoologická zahrada, povodně a klimatické plánování města (Před povodně - eroze půdy)	9/490
Entler Slavomír: Výzkum technologie jaderné fúze	11/622
Foldyna Josef: Pulzující vodní paprsek - technologie budoucnosti?	12/680
Havela Ladislav: Kovy jako „skladiště“ vodíku	4/235
Labuda Vladimír: Dánsko míří mezi uranové velmoci	12/660
Luxa Martin, Synáč Jaroslav: Efektivita přeměn energie (Možnosti dokonalejší proměny)	5/272
Noskievič Pavel: Efektivní energetika (Základní jednotkou v reálné energetice není procento účinnosti, ale koruna)	5/266
Poulek Vladislav, Libra Martin: Fotovoltaické panely nové generace se silikonovým gelem	11/595
Tuf Ivan H.: Cenné pařezy? Pro koho ale?	12/659

Vavryčuk Václav, Fischer Tomáš, Roth Michael, Kühn Daniela: Mikroseismické monitorování skalních svahů v norských fjordech	1/37	Kejnovský E.: Horská rozjímání – Osobní rozjímání	10/585	Duda Pavel	2/85
Vostracký Zdeněk, Vešek Jiří, Vrba Miroslav: Zvýšení kapacity (Strategická výzva pro elektrizační soustavu)	6/350	Kershaw Ian: Konec – Konec totalitní říše	11/649	Eisner Leo	7/429
geologie, mineralogie, paleontologie, archeologie					
Cílek Václav: Zemětřesení a zvířata	12/688	Kolář F. a spol.: Ochrana přírody z pohledu biologa – proč a jak chránit českou přírodu – Ochrana přírody jako vědecký problém	2/113	Entler Slavomír	11/622
Gojda Martin: Archeologické dědictví české krajiny	1/18	Křížek G. O., Havel L., Garcia M. O.: Motýli ve fotografii – Téměř dokonalá sbírka	6/339	Fiala Jiří	11/645
Hladký Jan: Vepsáno do půdy	4/228	Lilienfeld S. O., Lynn S. J., Ruscio J., Beyerstein B. L.: Padesát největších mýtů populární psychologie – Průmysl populární psychologie aneb Oddělování zrna od plev	2/115	Fiala Roman	7/422
Jeníček Radoslav, Eisner Leo: Zemětřesení v Čechách a sesuvy půdy	7/429	Petrák M.: Skrytá autorita – K pramenům iracionality	1/53	Filipp Dominik	4/225
Ložek Vojen: Odvrácená tvář půdy	10/574	Prošek P. a kol.: Antarktida – Antarktida v pohodlí pracovny	10/547	Flegr Jaroslav	9/510
– Přínos Českého krasu k poznání historie naší přírody a krajiny (K 40. výročí vyhlášení CHKO Český kras)	3/144	Robertsová A.: Evoluce – Pozvání do světa „nových“ hominidů	6/370	Frélichová Jana	7/428
– Trojdielný holocén ve světle poznatků z našich luhů a hájů	9/508	Řípa M., Mlynář J., Weinzettl V. a Žáček F.: Řízená termojaderná fúze pro každého – Fyzika plazmatu a termojaderná fúze	4/242	Ginter Emil	9/472, 10/564
Míkula Peter: „Obávaný“ herbivor	3/128	Sklenička P.: Pronajatá krajina – O krajíně ve více dimenzích	5/292	Gojda Martin	1/19
Novák Milan: Turmalín, minerál mnoha podob	5/284	Sugg R.: Mummies, Cannibals and Vampires – Máte ve svém rodokmenu kanibaly? (S odpovědí počkejte až po dočtení Suggovy knihy.)	5/308	Grim Tomáš	2/96
Patočka Jiří: První pozemští živočichové měli rybí hlavy	11/598	Woit P.: Dokonce ani ne špatně – Anti-popularizace teorie superstrun	1/54	Grygar Tomáš Matys	11/602
– Nový pohled na „Velké umírání“	9/467	Young L., Alexander B.: The Chemistry Between Us – Proč muži podléhají naderné přitažlivosti?	6/372	Harmáčková Zuzana	7/428
Pokorný Petr: Všechno je jinak („Centrální paradigma“ kvartérní paleoekologie v troskách?)	11/632	Zittel K. A., Haushofer K.: Paleontologické nástěnné tabule a krajiny – Nevšední obrazová sbírka	9/520	Havela Ladislav	4/235
– Skrytý půvab klasifikace (Porozumíme více naší geologické současnosti?)	9/504	data a souvislosti			
Rahman Imran A., Dašková Jiřina: Jak oživit zkameněliny (Trojrozměrná virtuální paleontologie)	2/92	Boháček Ivan, Hošek Pavel: Curiosity redakce: Čmeláci (Bombini)	10/556 7/418	Havelcová Martina	3/159
Robovský Jan: Vymřeli prasloni rodu <i>Palaeoloxodon</i> až před 3000 lety?	11/595	úvodníky			
– Je velryba malá žijícím zástupcem čeledi Cetotheriidae?	11/597	Anděl Michal: Nové použití pro staré léky	1/3	Heneberg Petr	1/29
Šrámek Ondřej: Proč se uvolňuje arzen do vody?	9/476	Boháček Ivan: Kosmické počasí a přepojování magnetických siločar	10/527	Hladký Jan	4/229
Vavryčuk Václav, Fischer Tomáš, Roth Michael, Kühn Daniela: Mikroseismické monitorování skalních svahů v norských fjordech	1/37	– Rušivé světlo aneb Události X	3/123	Hlušítková Kateřina	4/238
Vítek Jan: V suterénu Vulkánový dílny (Podivuhodný svět sopečných jeskyní)	12/676	– Trh s vědeckými publikacemi	4/187	Hobza Pavel	3/140
– Geodiverzita ostrovů Réunion a Maurícius	2/102	– Academia film Olomouc (Ohlédnutí za 48. ročníkem)	7/379	Holý Zdeněk	7/446
zemědělství					
Hladký Jan: Vepsáno do půdy	4/228	– Neuron 2013	12/655	Honzák Radkin	5/262
Patočka Jiří: Proč odolávají plevele herbicidům?	5/255	Houdek František: Zvědavost – jev přírodní, nebo kulturní?	11/591	Horáček Ivan	11/643
Vašků Zdeněk: Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek	12/696	– Hrozba dostatku (Od energie k limitům užitečnosti přírodních věd a techniky)	2/63	Hořejší Václav	9/499
recenze					
Atkins P., Paula J. de: Fyzikální chemie – Pedagogický „meisterstück“	6/371	– Exoti vědeckého zvířence	6/315	Houdek Petr	1/16, 6/364
Bárta M., Kovář M. a kol.: Kolaps a regenerace: Cesty civilizací a kultur – Projekt, který potřebuje restartovat	4/240	Storch David: Břemeno svobody	9/463	Hovorka Dušan	7/452
Birchová C.: Jamrachův zvěřinec – Z tygří tlamy za draky a zpátky domů (Trochu jiný Durrell)	7/457	odpověď na každou otázku			
Borovička Michael: Kolaboranti 1939–1945 – Zrada na sedm způsobů	9/519	Brodský Petr: Dotaz: Stáří vesmíru (Odpověď druhá)	9/466	Hrabina Petr	3/142
Cílek V., Ložek V. a spol.: Obraz krajiny – Krajina je obrazem lidí	7/432	Crygar Jiří: Dotaz: Stáří vesmíru (Odpověď první)	9/466	Hroníková Linda	5/309
Del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A.: Handbook of the Birds of the World – Kniha knih	2/96	Vyskočil František: Kapsaicin a jeho vliv na lidský organismus	10/570	Huml Lukáš	10/562
Eco Umberto: Pražský hřbitov – Alphons Toussenet, antisemitismus a „vášnivá zoologie“	12/708	– Kapsaicin	11/594	Hušek Miroslav	9/516
Friedman G.: Příklad sto let – Máme se bát budoucnosti? Musíme...	3/180	– Spermie jsou jako úhoři, plavou „proti proudu“ k vajíčku	9/513	Chládek Stanislav	1/22, 7/402
Greene Brian: Skrytá realita; Barrow John D.: Kniha vesmírů – Multiverzum a superkopernikánská revoluce	12/711	kresby			
Høeg P.: Cit slečny Smilly pro sníh – Stopy ve sněhu (Přirůstky do polárníkovy knihovničky IV.)	11/648	Kantorek Pavel	1/17, 3/165, 4/231, 7/389, 7/451	Janoušek Pavel	2/107
Hofstadter D. R.: Gödel, Escher, Bach – Existenciální gordická balada – Aritmetika, vědomí a čas (Slavná Hofstadterova kniha konečně v českém překladu, část IV)	3/177	Klimešová Jitka	11/645	Jeníček Radoslav	7/429
Hofstadter D. R.: Gödel, Escher, Bach – Existenciální gordická balada – Jsme podivné smýčky? (Slavná Hofstadterova kniha konečně v českém překladu, část III)	2/116	Renčín Vladimír	1/49, 10/537, 10/579, 10/581, 11/642, 11/644, 12/665, 12/666, 12/704	Jindřichová Marie	2/74
Hofstadter D. R.: Gödel, Escher, Bach – Existenciální gordická balada – Kniha kouzel (Slavná Hofstadterova kniha konečně v českém překladu, část II)	1/51	Renčín Vladimír	2/108, 2/109, 2/110, 2/68, 3/138, 3/178, 4/244, 4/245, 5/299, 6/327, 6/365, 6/366, 6/373	Karlický Marian	5/276, 10/559
Holec J., Bielich A.n., Beran M.: Přehled hub střední Evropy – Mykologové houby nejedí	9/518	Vondřejš Vladimír	11/640	Karpenko Vladimír	3/166
Hubatová-Vacková Lada: Tiché revoluce uvnitř ornamentu – Ornament mezi přírodními vědami a uměním	7/437	Zinková Alžběta	6/324	Kejnovský Eduard	4/198
Juniper T.: What has nature ever done for us? – Včely, koňadry, <i>Taxodium</i> a hrubý domácí produkt	5/307	Zouhar Marek	5/260	Klicperová-Baker Martina	3/139
Kabát J.: Psychologie komunismu – Příliš povyku pro nic?	4/244	charakteristiky autorů			
		Alves Ruy José Válka	11/590	Koblížek Michal	5/304
		Anděra Miloš	4/206	Kolář Michal	3/140, 5/263, 10/571
		Ansorge Libor	7/398	Kolman Luděk	7/440
		Balzarová Martina	1/34	Komárek Stanislav	1/48
		Bárta Miroslav	10/559	Konečná Martina	3/132
		Beneš Ivan	5/305	Kopecký Vladimír Jr.	3/156
		Bláhová Zuzana	5/304	Kučerová Irena	4/220
		Bortl Ludvík	12/684	Kutík Jaromír	5/264
		Brdička Tomáš	10/542	Laverty Aidan	7/446
		Bučánková Alena	7/416	Ledvinka Štěpán	2/78
		Budil Ivo T.	10/578	Lhotský Josef	4/195, 12/664
		Bujalský Luděk	7/428	Lorencová Eliška	7/428
		Burgan Robert	4/240	Loučková Blanka	7/428
		Burkartová Kateřina	5/286	Ložek Vojen	3/145, 9/508, 10/574
		Cílek Václav	4/233	Luxa Martin	5/272
		Čvek Boris	1/43	Marek Michal V.	11/629
		Čmuková Adéla	1/11	Masenko Larýsa	1/30
		Dašková Jiřina	2/92	Matolín Vladimír	7/422
		Dobeš Jan	4/225	Maxová Veronika	6/328
		Drkula Petr	5/301	Michalcová Alena	4/220
				Mikula Peter	1/11
				Mikuláš Radek	3/165
				Minařik Martin	1/12, 2/71, 4/201
				Noskivič Pavel	5/266
				Novák Milan	5/284
				Nováková Julie	6/367
				Novotný Josef	2/88
				Otáhal Pavel	9/499
				Pecháček Pavel	5/269
				Pelant Ivan	11/612
				Petr Jaroslav	1/14
				Pilátová Jana	1/44
				Podaná Zuzana	6/326
				Pokorný Petr	9/504
				Pretel Jan	11/605
				Prorok Vladimír	3/181
				Raab Miroslav	1/40
				Rádl Štefan	3/171
				Rahman Imran A.	2/92
				Raudenská Martina	3/133
				Richtř Jan	1/58
				Robovský Jan	3/142
				Rychlík Martin	3/150
				Sádlu Jiří	6/340
				Sanderson Matthew	4/238
				Silva Nilber Gonçalves da	11/590
				Simon Petr	9/516
				Soukupová Jana	6/343
				Stará Kristýna	1/58
				Stibral Karel	7/439
				Stolařová Petra	6/361
				Storch David	2/114
				Storchová Zuzana	9/478
				Strielkowski Wadim	4/238
				Sůvová Zdeňka	7/455
				Svoboda Jan	9/514
				Svoboda Josef	10/547
				Syka Josef	3/173
				Sýkorová Ivana	3/159
				Synáč Jaroslav	5/272
				Šprtová Mirka	11/629

Štef Stanislav	5/276	- Břehule říční, pták roku 2013	
Švec Pavel	3/161	(Dvakrát ji vyhnaní, a přece tu je)	6/336
Tauchen Jan	10/562	Honzák Radkin: O myších a lidech – tentokrát	
Tesařová Drahomíra	5/300	v rodičovské roli	7/389
Topinka Jan	4/212	Horáček Ivan: Laudatio u příležitosti udělení Ceny	
Trnčák Libor	3/161	Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97	
Trnka Jan	10/538	Jiřímu Fialovi	11/642
Turčicová Hana	2/780	Hořejší Václav: Neetická popularizace	
Urban Štěpán	5/276	vědeckých výsledků	12/658
Vačkář David	7/428	Hošek Pavel: Bakterie a podvýživa	6/320
Valenta Jan	11/612	Houdek Petr: O nepoctivosti, malé i velké	
Valentová Jaroslava	6/361	(Reportáž z restaurace)	12/665
Vaněk Daniel	1/17	Chládek Stanislav: Chaco a Paquimé,	
Vašků Zdeněk	5/295, 6/332, 7/434,	příběh dvou společností	1/22
Vebrová Hana	12/684	- Mayské zničení a stvoření světa	
Vešek Jiří	6/350	(Kosmický kajman a Sluneční žraločí bůh)	7/402
Vilček Štefan	10/539	Janoušek Pavel: Věda jako agón, volná soutěž	
Vítek Jan	2/102	a falešná hra	2/107
Vlček Vojtěch	3/165	Karpenov Vladimír: Vytrvalci	
Vojtišek Michal	4/212	(Dlouhé pokusy v minulosti vědy)	3/166
Vondřejš Vladimír	11/638	Kermesová Gabriela: Ceny Nakladatelství	
Vostracký Zdeněk	6/350	Academia	5/254
Vrba Miroslav	6/350	Kličperová-Baker Martina: Volby po česku	
Vršťanský Peter	9/482	(a americku)	3/139
Vybíral Bohumil	7/392	Kolman Luděk: Vědecké poznání a ideologie:	
Vyskočil František	4/196, 9/513	případ racionálního sobce	7/440
Zahradník Rudolf	6/372	Labuda Vladimír: Dánsko míří mezi	
Záveská Drábková Lenka	10/566	uranové velmoci	12/660
Zemková Hana	2/74	- Nové zdroje skleníkových plynů	
Zouhar Petr	1/47, 4/198	v Německu	5/256
Žaloudková Margit	3/159	- Rakouští aktivisté mají další cíl: nové paroplynové	
Žárský Jakub	6/354	elektrárny ve vlastní zemi	6/321
		Laverty Aidan, Holý Zdeněk: Jak teplý je čaj na povrchu	
		Měsíce (O popularizaci vědy v televizi)	7/446
		Lhotský Josef: A Bůh stvořil evoluci. Nebo naopak?	
		(Válka světů i hvězdná brána v nekonečném	
		příběhu)	4/197
		Libusová Lenka, Černý Jan: Biologové	
		všech zvoní, soutěže!	11/597
		Loucká Pavla: Zeměel Ilja Hurník – nejvěrnější	
		čtenář Vesmíru	10/530
		Masenko Larisa: Suržyk (Ukrajina: cesta	
		pouští organizovaného zapomnění)	1/30
		Maxová Veronika: Nový pohled na roli	
		alkoholu v životě mladých	6/328
		Mihulka Stanislav: Nejstarší tablety	
		světa lékem na pálivé oči	4/194
		- Pokémoni se uplatňují ve výzkumu	
		rozeznávání tváří	5/257
		Mikula Peter: Hnedookí ľudia pôsobia dôveryhodnejšie	
		ako ich modroooké náprotivky	6/322
		- Boli rané formy vtákov dvojpošníkmi?	7/385
		Mikula Peter, Čmoková Adéla: Dobrá reklama	
		nadevše aneb Výhody soužití ve společnosti	
		silných konkurentů	1/11
		Mikuláš Radek, Vlček Vojtěch: Záhada proudění vody	
		v poročních ledových deskách	3/163
		Nováková Julie: Smrt (a částečně vzkříšení) teorie	
		her <i>Homo economicus</i> (Pestrá historie her na	
		diktátora a ultimátum)	6/367
		Novotný Josef: Největší Čech je Moravan Polášek	
		(Mapování populační struktury Česka pomocí	
		rozmístění příjmení)	2/88
		Patočka Jiří: Budeme jednou získávat uran	
		z mořské vody?	12/660
		- Kdy začal pračlověk používat kořeni?	12/661
		Pecho Jozef: Sandy a změna klimatu	7/408
		Petr Jaroslav: Kravské mléko ztratilo bílkovinu	
		vyvolávající alergie	1/14
		- Genetické modifikace, rakovina a Seralini	6/325
		Podaná Zuzana: Mládež a alkohol	6/326
		Rychlík Martin: Načesané lidstvo (S vlasy	
		a vousy po celém světě)	3/150
		Sanderson Matthew, Strielkowski Wadim, Hlušítková	
		Kateřina: Odliv mozků a pracovní migrace ve	
		střední a východní Evropě	4/238
		Smrčková Jana: O evoluci slovního pořádku	1/8
		Soukupová Jana: Oblaka - víc než polovina	
		krasy světa	6/343
		Stolařová Petra, Valentová Jaroslava:	
		Co o nás prozradí hlas	6/361
		Sívová Zdeňka: Gévaudanská bestie aneb	
		Z francouzského bestiáře	7/455
		Šimová Irena: Nestabilita klimatu	12/659
		Tesařová Drahomíra: Rétorika	
		ve starověkém Řecku	5/300
		Trnčák Libor, Švec Pavel: Změny v krajině pohledem	
		historických map (Příklad povodí Morávy)	3/160
		Tuř Ivan H.: Cenné pařezy? Pro koho ale?	12/659
		Vačkář David, Loučková Blanka, Lorencová Eliška,	
		Harmáčková Zuzana, Frélichová Jana, Bujalský	
		Luděk: Proměny ekosystémů a společnost	
		(Příběhy z různých světadílů)	7/424
		Vaněk Daniel: Vědci za katrem	1/16
		Vaněk Stanislav: Intelektuál je, když...	
		(Vzdělanost, veřejný prostor, smysl slov)	1/50
		- Vietnam z více pohledů (Historie, lidé,	
		hospodářství...)	12/672
		- Bude nás čím dál víc? (...a další souvislosti)	2/112
		- AFO 48 (2013) - Olomouc 16. - 21. 4. 2013	3/168
		- Málo vody (Klima, globální oteplování	
		a klimatická změna...)	3/176
		- Krajinou... (Jaká byla, je a možná bude	
		naše krajina?)	4/232
		- Ohrožený oceán (Život v oceánech bude	
		i po nás...)	5/303
		- K původu násilí (Soupeřit,	
		nebo spolupracovat?)	6/329
		- Partnerské vztahy (Věda všedního dne)	7/445
		- České rybníky (Od stříbra slitého	
		po kaši zelenou)	9/477
		Vašků Zdeněk: Islandský Lakagígur	
		před 230 lety	6/332
		Vybíral Bohumil: PRAEMIUM BOHEMIAE	
		(Neobyčejný příklad mecenášství)	7/392
		Woit Peter: Aféra Bogdanovův	1/55
		Zeidler Miroslav: Změny klimatu	
		způsobí chaos v bankách	9/468

citáty

Jedlička Josef: O českém mýtu	
aneb Alois Jirásek	3/175
Martin Schnabl: Z doslovu k českému vydání knihy	
Dokonce ani ne špatně	1/57
Petránek Jan: Hrozí lidstvu válka o vodu?	4/234
Strouhal Čeněk: Ani žárovky	
se neprosazovaly snadno	11/620
Švanda Michal: Slunce	10/527

dopisy redakci

Burgan Robert: Autorova odpověď: Hra so sklenými	
perlami a potoky pravej lidskej krvi	6/318
Businský Roman: Podivuhodná historie igelitu	
(Ad Vesmír 92, 42, 2013/1)	5/253
Duda Pavel: Ad „Záhada dědění majetku	
po mateřské linii“	4/190
Gruber Pavel: Léčba leishmaniózy	
(Ad Vesmír 91, 660, 2012/11)	3/125
Havlíček Václav: Četli jsme (na www.euractiv.cz)	7/382
Horák Petr: Zemětřesení v Čechách a sesuvy půdy	
(Ad Vesmír 92, 450, 2013/7-8)	10/529
Hořejší Václav: Omyly profesora	
Jana Svobody	11/593
Kandert Josef: Ad „Záhada dědění majetku	
po mateřské linii“ (Vesmír 92, 77, 2013/2)	4/189
Kukačka Leo: Další krása oblaků	
(Ad Vesmír 92, 343, 2013/6)	9/465
- Homo sapiens politikus (Ad Vesmír 92, 292, 2013/5	
k článku O krajině ve více dimenzích)	9/465
Machánová Markéta: Potměšilá černá královna	
(Ad Vesmír 92, 535, 2013/10)	12/657
Mihulka Stanislav: Potměšilá černá královna (Ad Vesmír	
92, 535, 2013/10) - Odpověď autora	11/657
Mojdl Lubor: Latina versus řečtina	
(Ad Vesmír 92, 191, 2013/4)	5/254
Moudr Vratislav: Ohrožená kultura Josefa Šmajse	
nejlepší ruskou vědeckou knihou roku	3/125
Proušek Jozef: Proč jsou v mezihvězdném prostoru	
molekuly, které tam nemají co dělat?	
(Ad Vesmír 92, 469, 2013/9)	12/657
Raab Miroslav: Odpověď autora	5/253
Rádl Stanislav: Ad Benzodiazepiny ovlivňují	
chování ryb (Ad Vesmír 92, 193, 2013/4)	6/317
Svoboda Jan: Soumrak impaktového třesění?	10/529
Vašků Zdeněk: Ad „novovek“	4/230
Vorlíčková Dana, Vorlíček Vladimír: Ad O českém mýtu	
aneb Alois Jirásek (Vesmír 92, 175, 2013/3)	7/381
Žák Ladislav: Co máme očekávat	
od vědeckých textů...!?!?	6/317

různé

Cílek Václav: Zemětřesení a zvířata	12/688
Drkula Petr: Píseň jako lék	5/301
Duda Pavel: Proč vysoké podpatky působí	
jako sexuální stimul	11/598
- O původu válek	11/603
- Genomická studie poodhaluje původ	
a demografickou historii evropských Romů	4/193
Ginter Emil: „Blbá nálada“ v Čechách očima	
zdravotníka	12/670
Helišková Hana: Odhalení busty	
prof. Otty Wichterleho na VŠCHT Praha	12/658
Heneberg Petr: Ranní ptáče dál doskáká...	
a jede na víc konferenci	5/257

architektura

Fragner Benjamin: Pokračování cesty (King's Cross	
a okolí)	2/118
Hnídková Vendula: Betonový organismus	10/586
- Betonová estetika	12/714
- Vídeňská secese na Šumavě	4/246
- Symbióza přírody a umění	6/374
Hubatová Vacková Lada: „Vlast libežná“: rozporný	
půvab národní mytologie Karla Plicky	11/650
- Digitální písmolijna	3/182
- O Procházkové obraze	
a „umění výkladních skříní“	7/458
Potůček Jakub: The Šantovka Tower	
aneb jak mrakodrapy ničí historická města	5/310
- Kancelářská budova, skladiště a obchodní dům	
firmy ASO v Olomouci	9/522
Stará Kristýna, Richter Jan: Měsíční krajina:	
Landschaftspark Duisburg-Nord	1/58

představujeme

Grygar Tomáš Matys: Novinky v materiálové chemii	
(Ústav anorganické chemie AV ČR, v. v. i.)	5/271
Nedělník Jan: Výzkumný ústav pícninářský, spol. s.	
r. o. Troubsko; Zemědělský výzkum, spol. s. r. o.	
Troubsko	7/415
Rieder Mark: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G.	
Masaryka, veřejná výzkumná instituce	7/401
Sajfrtová Marie, Sovová Helena: Pomůže stlačený oxid	
uhličitý v boji proti škodlivému hmyzu?	11/627
Stehlík Petr: NETME Centre	1/21
Stolina Peter: Využití opustěných děl	
pro vědecké účely	9/502
Sýkorová Ivana, Havelcová Martina, Žaloudková	
Margit: Uhlíkaté částice kolem nás pod	
drobnohledem mikroskopických	
a chemických metod	3/159
Šprtová Mirka, Marek Michal V.: Terénní řízené	
experimenty - cesta k poznání reálných reakcí	
rostlin na účinky prostředí	11/628
Ústav geoniky AV ČR, v. v. i.	12/683
Vavryčuk Václav, Fischer Tomáš, Roth Michael, Kühn	
Daniela: Mikroseismické monitorování skalních	
svahů v norských fjordech	1/37
Vostracký Zdeněk, Vešek Jiří, Vrba Miroslav: Zvýšení	
kapacity (Strategická výzva pro elektrizační	
soustavu)	6/350

ERRATA ET CORRIGENDA: přehled oprav v roce 2013

č./str.	umístění	umístění opravy	oprava
1/45	popiska snímku	2/65	chybně uvedeno jméno <i>Hirudo rustika</i> , správně <i>Hirundo rustica</i>
3/123	úvodník	5/254	chybný údaj: „Veřejné osvětlení v ČR spotřebává přes půl miliardy GWh...“ měl znit správně: „Veřejné osvětlení v ČR spotřebává ročně přes půl TWh (0,5 × 10 ¹² Wh)...“
3/123	úvodník	5/254	chybně uvedeno, že A. Lavoisierovi bylo 10 let, správně mělo být, že do jeho narození zbývalo ještě 10 let
3/123	úvodník, poslední věta	5/254	místo „Göthovo“ mělo být „Götheho“